

Høringsutkast

Temaplan Kultur - Strategi 2026-2038

Innledning: Kultur som drivkraft for et attraktivt Narvik	1
Vårt kulturbegrep	1
Vår definisjon av frivillighet	2
Slik skal planen brukes	2
Prinsipper for en fremtidsrettet kulturpolitikk	2
Narvik som del av Sápmi	3
Kommunens roller i kulturpolitikken	4
Enhet kultur – Kommunens verktøy	4
Tema 1: Frivillighetens rammevilkår – Et solid fundament	5
Tema 2: Arenaer for kultur og aktivitet – Rom for alle	5
Tema 3: Samarbeid og samskaping – Sterkere sammen	6
Tema 4: Et kulturliv for alle – Inkludering og mangfold	6
Tema 5: Kultur som Vekstmotor – Næring, identitet og attraktivitet	7
Tema 6: Den Tradisjonelle Kulturen – Kunst, kunnskap og kulturarv	8
Tema 7: Fysisk Aktivitet – Bevegelse, bredde og topp	9
Tema 8: Kultur hele livet – Deltakelse og fellesskap	10
Tema 9: Frivillighet og Helse – Kraften i fellesskapet	11
Tema 10: Friluftsliv – Naturen som en viktig arena	11
Litteraturliste og kunnskapsgrunnlag	13

Innledning: Kultur som drivkraft for et attraktivt Narvik

Narvik står ved starten av en spennende periode. Med store industrietableringer i horisonten og vertskapet for VM i alpint i 2029, står kommunen overfor unike muligheter for vekst og utvikling. For å lykkes er det avgjørende at vi bygger et samfunn der folk ønsker å bo, leve og bidra. Et rikt og mangfoldig kultur-, idretts- og frivillighetsliv er ikke en bonus i denne utviklingen, men en fundamental forutsetning. Det bygger identitet, skaper tilhørighet og er limet i et godt lokalsamfunn.

Denne temaplanen er Narvik kommunes overordnede strategi for kultur, fysisk aktivitet og frivillighet for perioden 2026-2038. Planen er forankret i Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2040 og staker ut den langsiktige kursen for feltet. Følgende av FNs Bærekraftsmål er lagt til grunn for arbeidet med planen:

- FNs Bærekraftsmål 3: God helse og livskvalitet
- FNs Bærekraftsmål 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- FNs Bærekraftsmål 16: Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner
- FNs Bærekraftsmål 17: Samarbeid for å nå målene

Den skal være et styrende verktøy for både politiske prioriteringer og administrativt arbeid, og legger grunnlaget for hvordan vi sammen skal utvikle et inkluderende, nyskapende og attraktivt kulturliv i hele kommunen – fra Kjøpsvik i sør til Bjerkvik i nord.

Vårt kulturbegrep

Denne planen legger til grunn et utvidet kulturbegrep. Kultur er mer enn de tradisjonelle kunstartene som musikk, dans, drama og visuell kunst. I vår sammenheng omfatter kulturbegrepet hele bredden av meningsfulle aktiviteter som skaper identitet, fellesskap og opplevelser. Dette inkluderer den organiserte idretten, den egenorganiserte aktiviteten, frivillighet i alle former, kulturarv, bibliotek, spillkultur og de mange uformelle møteplassene der lokalsamfunnet vårt skapes og leves. Denne brede tilnærmingen anerkjenner at alle disse feltene bidrar til livskvalitet, folkehelse og et attraktivt lokalsamfunn.

Vår definisjon av frivillighet

I denne planen bygger vi på en bred definisjon av frivillighet. Frivillighet er den ubetalte innsatsen som enkeltmennesker og organisasjoner gjør for andre og for fellesskapet. Dette er en av de viktigste bærebjelkene i Narviksamfunnet og har en enorm bredde som omfatter en stor del av samfunnslivet. Det inkluderer alt fra den organiserte innsatsen i idrettslag, kor og korps, til helserelaterte foreninger, grendelag, turlag og livssynsorganisasjoner. Det inkluderer også den mer uformelle dugnadsinnsatsen som skaper trivsel i nabolagene. Denne samlede frivillige innsatsen er avgjørende for å bygge fellesskap, skape aktivitet og fremme folkehelse.

Slik skal planen brukes

Som en strategisk plan med et 12-årsperspektiv, definerer dette dokumentet de overordnede målene og retningene for kulturpolitikken. Strategien skal ligge til grunn for all kommunal virksomhet på feltet.

For å sikre at strategiene blir omsatt til handling, vil planen følges opp av handlingsplaner. Disse handlingsplanene vil konkretisere tiltak og definere ansvarsforhold. På denne måten sikrer vi en dynamisk og målrettet implementering, der vi kan justere kursen i tråd med samfunnsutviklingen, samtidig som vi holder fast ved de langsiktige strategiske ambisjonene.

Prinsipper for en fremtidsrettet kulturpolitikk

Denne planen er forankret i kulturloven, som fastsetter kommunens ansvar for å fremme et bredt spekter av kulturvirksomhet. Et sentralt og lovfestet prinsipp for dette arbeidet er armlengdes avstand. Dette innebærer en klar rollefordeling: Kommunens folkevalgte skal legge de overordnede strategiske og økonomiske rammene, mens beslutninger som krever kunst- og kulturfaglig skjønn, skal tas av fagpersoner. Dette sikrer kunstnerisk ytringsfrihet og faglig integritet, som er fundamentet for et dynamisk og relevant kulturliv.

I tråd med refleksjoner fra KS anerkjenner Narvik kommune at en aktiv kulturpolitikk og respekt for armlengdes avstand ikke er motsetninger, men to sider av samme

sak. En trygg og forutsigbar kulturpolitikk gir kunsten den friheten den trenger for å utfordre, berike og utvikle samfunnet vårt. Denne planen representerer kommunens politiske vilje til å satse på kultur, samtidig som den respekterer de faglige og kunstneriske prosessene som gir kulturen sitt innhold og sin kraft.

I en tid der Narvik står overfor store utviklingsmuligheter, er det avgjørende å anerkjenne kulturfeltet som en integrert og sentral del av samfunnsutviklingen. Som rapporten "Kulturfeltets plass i samfunnsutviklingen" (Samfunnsøkonomisk Analyse, 2024) påpeker, er kultur ikke en isolert sektor, men en ressurs som skaper verdier på tvers av samfunnsområder – fra folkehelse og utdanning til næringsutvikling og demokrati. Denne helhetlige tilnærmingen er også sentral i nyere nasjonale utredninger som understreker kommunens nøkkelrolle i å legge til rette for et rikt og mangfoldig kulturliv for alle. Planen bygger også på prinsippene fra stortingsmeldingen "Oppleve, skape, dele" (Meld. St. 18, 2020-2021), som vektlegger barn og unges rett til å delta i et mangfoldig og tilgjengelig kulturliv. Denne planen er derfor ikke bare en plan for kulturlivet, men et strategisk verktøy for å bygge et mer robust, attraktivt og bærekraftig Narvik.

I lys av den nasjonale satsingen på samfunnssikkerhet, anerkjenner denne planen også kultur- og frivillighetsfeltets viktige rolle i totalberedskapen. Som Totalberedskapsmeldingen (Meld. St. 9, 2024-2025) fremhever så er et sterkt og inkluderende sivilsamfunn en fundamental forutsetning for et motstandsdyktig samfunn. Ved å bygge sosiale nettverk, tillit og fellesskap, bidrar kultur og frivillighet til den sosiale og mentale motstandskraften og styrking av demokratiske prinsipper som er nødvendig for å håndtere kriser.

Narvik som del av Sápmi

Narvik har det samiske navnet Áhkánjárga, som vitner om at samisk tilstedeværelse har lange tradisjoner i kommunen. Den samiske kulturen er en integrert og levende del av vår felles historie, identitet og nåtid. Narvik kommune skal bidra til å opprettholde samisk språk, kultur og samfunnsliv for på den måten å styrke kulturarven og den samiske identiteten i kommunen. Denne satsingen synliggjøres blant annet gjennom tilbud til samiske barn i skole og barnehage hvor samisk språk og kultur står sentralt .

Kommunens roller i kulturpolitikken

For å realisere ambisjonene i planen, vil Narvik kommune innta flere roller, slik de er beskrevet i KS' veileder for utvikling av lokal og regional kulturpolitikk. Disse rollene utfyller hverandre og danner grunnlaget for en helhetlig tilnærming:

- **Som samfunnsutvikler** bruker kommunen kultur, idrett og frivillighet som strategiske verktøy for å nå overordnede mål knyttet til blant annet folkehelse, attraktivitet, bolyst og næringsutvikling.
- **Som tjenesteyter** har kommunen ansvar for å levere grunnleggende kulturtjenester til innbyggerne, slik som bibliotek, kulturskole og tilrettelegging for fritidsaktiviteter.
- **Som myndighetsutøver** forvalter kommunen lover og regelverk som berører kulturfeltet, og legger rammer for aktivitet gjennom planverk og saksbehandling.
- **Som demokratisk arena** utformer og iverksetter kommunen kulturpolitikk basert på demokratiske prosesser, med bred medvirkning fra innbyggere og aktører i kulturfeltet.

Enhet kultur – Kommunens verktøy

For å realisere ambisjonene i denne planen, er enhet Kultur kommunens sentrale administrative og utøvende organ. Enheten har de siste årene utviklet seg til å bli en fremtidsrettet og allsidig organisasjon som jobber på tvers av fagfelt for å utvikle og tilrettelegge for et rikt kulturliv i hele kommunen. Enhetens avdelinger – Narvik kulturskole, Narvik bibliotek, Ung Fritid, Service, Svømmehallene, og Allmenn kultur – har alle sentrale roller i oppfølgingen av planens strategiske mål.

Tema 1: Frivillighetens rammevilkår – Et solid fundament

Frivilligheten er en bærebjelke i Narviks kultur- og idrettsliv, og en avgjørende ressurs for lokalsamfunnet. For å sikre et levende og bærekraftig frivillig felt, er det essensielt å legge til rette for gode rammevilkår. I tråd med regjeringens kulturfrivillighetsstrategi, "Rom for deltakelse", skal kommunen jobbe for å styrke frivillighetens rammebetingelser, øke kompetansen og sikre bred deltakelse. De frivillige organisasjonene står overfor utfordringer knyttet til stabil økonomi, rekruttering og tilgang på egnede lokaler. Kommunen skal møte dette ved å utrede modeller for eksempel koordinatorfunksjoner som kan bistå administrativt, samt jobbe for kompetanseheving rundt for eksempel inkludering og styrearbeid.

I tråd med den nasjonale handlingsplanen "Alle inkludert!", er det også et særskilt mål å bygge ned økonomiske barrierer som hindrer deltakelse. Kommunens egen innsats, gjennom avdelingen Allmenn kultur og frivilligsentralene, er viktig for å gi veiledning, administrere støtteordninger og være en tilgjengelig støttespiller for det frivillige feltet.

Strategiske mål:

- **1.1** Sikre frivilligheten forutsigbare og gode rammevilkår gjennom enkle støtteordninger, tilgang på lokaler og minst mulig byråkrati.
- **1.2** Jobbe for godt samspill og gode arenaer for dialog mellom kommunen og frivilligheten for å sikre medvirkning og felles retning.
- **1.3** Styrke frivillighetens evne til drift og utvikling gjennom kompetanseheving, rekrutteringstiltak og synliggjøring av deres samfunnsrolle.

Tema 2: Arenaer for kultur og aktivitet – Rom for alle

Tilgang til gode arenaer er avgjørende for et levende frivillig-, kultur- og idrettsliv. Fysiske møteplasser bygger fellesskap og legger grunnlaget for aktivitet i hele kommunen. Kommunen er selv en betydelig arenaeier og tilrettelegger gjennom drift av sentrale møteplasser som Narvik bibliotek, svømmehallene, eldresenter og ungdomsklubbene, i tillegg til idretts- og nærmiljøanlegg. Behovet er stort og variert – fra å sikre og oppgradere eksisterende bygg og anlegg, til å se potensialet i tomme bygg for nye konsepter.

God tilrettelegging handler ikke bare om store scener og anlegg, men også om grunnleggende behov som lagerplass, øvingslokaler og tilgjengelighet, også for dem som driver kulturaktivitet i egen regi. Prinsippene for universell utforming skal ligge til grunn for all utvikling, slik at arenaene kan brukes av alle.

Strategiske mål:

- **2.1** Sikre en helhetlig og bærekraftig anleggsutvikling som balanserer vedlikehold av eksisterende bygg med utvikling av nye, fremtidsrettede anlegg i hele kommunen.
- **2.2** Utvikle åpne og inkluderende møteplasser som fremmer både organisert og egenorganisert aktivitet.
- **2.3** Fremme sambruk og tilgjengelighet ved å jobbe for at flest mulig kultur- og idrettsarenaer er universelt utformet og tilrettelagt for variert bruk.

Tema 3: Samarbeid og samskaping – Sterkere sammen

Et rikt kulturliv utvikles best i fellesskap. Samarbeid og samskaping er nøkkelen til å utløse det fulle potensialet i Narviks kultur- og frivillighetssektor. For å lykkes, må kommunen, gjennom enhet Kultur, ta en aktiv og synlig rolle som tilrettelegger og koordinator – en brobygger som kobler frivillighet med næringsliv og sentrale reiselivsaktører som Visit Narvik. Dette innebærer å legge til rette for godt samarbeid med festivaler og arrangører, samt styrke samarbeidet med oppvekstsektoren for å nå målgruppen barn og unge bedre.

Strategiske mål:

- **3.1** Styrke samhandlingen mellom frivilligheten, næringslivet og offentlig sektor for å skape bærekraftige prosjekter og arrangementer.
- **3.2** Videreutvikle Narvik som kulturdestinasjon gjennom samarbeid mellom kulturliv og reiseliv.
- **3.3** Etablere gode strukturer for medvirkning og dialog som sikrer at både samiske interesser, kulturlivet og andre sektorer drar i samme retning.

Tema 4: Et kulturliv for alle – Inkludering og mangfold

Et rikt og mangfoldig kulturliv skal være tilgjengelig for alle, uavhengig av alder, funksjonsevne og bakgrunn. Dette er også en viktig arena for integrering, der nye

innbyggere kan bygge nettverk, praktisere språk og bli en del av lokalsamfunnet. For å lykkes må vi sikre at både fysiske arenaer og digital kommunikasjon er universelt utformet, og at barn og unge sikres reell medvirkning i prosesser som angår dem.

I tråd med Nordland fylkeskommunes strategi "Alle. Sammen. - Ung inkludering i Nordland", anerkjenner denne planen at meningsfulle fritidsaktiviteter er en av de viktigste arenaene for å forebygge utenforskap. De nasjonale handlingsplanene "Alle inkludert!" og "Bærekraft og like muligheter – et universelt utformet Norge" understreker at systematiske forskjeller knyttet til blant annet økonomi, funksjonsvariasjon og geografi fortsatt hindrer deltakelse. Narvik kommune anerkjenner disse utfordringene og vil jobbe målrettet for å bygge ned barrierer.

Kommunens innsats skjer gjennom flere avdelinger i enhet Kultur: Ung Fritid skaper trygge og relevante møteplasser for ungdom. Narvik bibliotek er en av våre viktigste lavterskelarenaer for alle aldersgrupper, og fremmer kunnskap og fellesskap. Aktivitetssenteret for eldre sikrer et sosialt og kulturelt tilbud til kommunens seniorer, mens Service-avdelingen bidrar til å inkludere nye innbyggere gjennom blant annet tilflytterpakken.

Strategiske mål:

- **4.1** Fjerne barrierer for deltakelse ved å motvirke økonomisk, fysisk og sosialt utenforskap gjennom målrettede ordninger og universell utforming.
- **4.2** Aktivt bruke kultur, idrett og friluftsliv som en målrettet arena for integrering, språktrening og nettverksbygging for nye innbyggere.
- **4.3** Sikre trygge, relevante og tilgjengelige møteplasser for sårbare grupper, med særlig fokus på barn, unge og eldre.

Tema 5: Kultur som Vekstmotor – Næring, identitet og attraktivitet

Kultur er en sentral motor for samfunnsutvikling, lokal identitet og attraktivitet. Et rikt kulturliv tiltrekker seg kompetanse, skaper bolyst og styrker det lokale næringslivet. Dette temaet omfatter også utviklingen av kulturnæringene som en selvstendig bransje med verdiskapingspotensial. For å sikre vekst i regionen må Narvik ha et synlig og mangfoldig kulturtilbud som gjør kommunen attraktiv for tilflyttere og besøkende. Man bør legge til rette for samarbeid mellom kulturaktører og næringslivet, og bruke internasjonalt samarbeid og vennsksapsbyavtaler for å skape utvikling.

Her spiller kommunens Service-avdeling en konkret rolle ved å bruke kulturtilbud aktivt i tilflytterpakken, mens Enhet Kultur har en koordinerende rolle i å se kultur i sammenheng med reiseliv, næringsutvikling og omdømmebygging, spesielt i forbindelse med store arrangementer som VM 2029.

Strategiske mål:

- **5.1** Bruke kultur strategisk for å bygge identitet, bolyst og omdømme, og integrere kulturperspektivet i store samfunnsutviklingsprosesser.
- **5.2** Stimulere til vekst og profesjonalisering i kulturnæringene gjennom kompetanseheving, nettverksbygging og samarbeid med næringslivet.
- **5.3** Synliggjøre Narviks kultur- og aktivitetstilbud som et konkurransefortrinn for å tiltrekke kompetanse, tilflyttere og besøkende.

Tema 6: Den Tradisjonelle Kulturen – Kunst, kunnskap og kulturarv

Den tradisjonelle kulturen er ryggraden i lokalsamfunnets identitet. Dette omfatter et bredt spekter av aktører, fra det frivillige kulturlivet, kommunale tjenester som Kulturskolen og Biblioteket, til de profesjonelle kulturinstitusjonene. Disse profesjonelle aktørene fungerer som spydspisser som skaper synlighet og engasjement, trekker besøkende til regionen og inspirerer bredden i kulturlivet.

Et velfungerende økosystem der bredden og toppen gjensidig styrker hverandre er avgjørende for et levende og nyskapende kulturfelt.

Strategiske mål:

- **6.1** Videreutvikle Kulturskolen og Biblioteket som sterke, regionale ressursentre for læring, opplevelser og mestring.
- **6.2** Sikre forvaltning og formidling av kommunens historie og kulturarv, inkludert samisk kultur.
- **6.3** Styrke samspillet mellom det profesjonelle og det frivillige kulturfeltet for å fremme kvalitet, kompetanseutveksling og gode arbeidsvilkår.

Tema 7: Fysisk Aktivitet – Bevegelse, bredde og topp

Den organiserte idretten og den egenorganiserte fysiske aktiviteten er en fundamental arena for folkehelse, mestring og fellesskap. Feltet spenner fra den essensielle breddeidretten, som engasjerer tusenvis, til toppidretten som skaper forbilder og stolthet. Narvik har gjennom flere år hatt idrettsutøvere som har gjort seg gjeldende på nasjonalt og internasjonalt nivå, innen et mangfold av grener. Selv om det ikke er et hovedmål for idretten å skape eliteutøvere, skal det legges til rette for at talenter kan utvikle seg. Dette er viktig både for den enkelte utøver og ikke minst som en avgjørende motivasjonsfaktor for breddeidretten. I samsvar med Kulturdepartementets plankrav skal kommunen utarbeide en handlingsplan for idretts- og nærmiljøanlegg. Handlingsplanen gir en oversikt over både prioriterte og uprioriterte tiltak, og rulleres årlig for å sikre en kontinuerlig politisk styring av anleggsutbygging.

Det er et betydelig og vedvarende behov for strategisk utvikling av anlegg og tilrettelegging for aktivitet i hele kommunen. Narvik kommune skal gi mulighet til allsidig aktivitet, herunder friluftsanlegg og idrettsanlegg, ved å legge til rette for at eksisterende anlegg drives og vedlikeholdes tilfredsstillende og at nødvendige nye anlegg bygges.

Et godt samspill mellom topp og bredde, der talentene inspirerer bredden, er avgjørende for å skape en robust og levende idrettskultur.

Egenorganisert fysisk aktivitet og idrett

Egenorganisert aktivitet er den viktigste kilden til fysisk aktivitet for majoriteten av befolkningen, og utgjør dermed et avgjørende element for å forebygge livsstilssykdommer og fremme livskvalitet.

Egenorganisert aktivitet er fysisk aktivitet og idrett der man selv tar initiativ, planlegger og gjennomfører aktiviteten. Den foregår utenfor organiserte rammer som faste treninger med instruktør, trener eller leder, og utøverne bestemmer selv når, hvor og med hvem de vil være aktive. Det inkluderer alt fra tradisjonell egenorganisert aktivitet som friluftsliv, som løping, sykling og turgåing, til ikke-tradisjonell egenorganisert aktivitet som brettaktiviteter og parkour. Aktiviteten er som regel ikke konkurranseorientert og drives av egen motivasjon.

Gode nærmiljøanlegg og arenaer for egenorganisert aktivitet spiller en viktig rolle i å bygge sosiale bånd og fellesskap. I en kommune som Narvik, med geografiske avstander og flere lokalsamfunn, er disse anleggene ikke bare steder for fysisk aktivitet, men også sosiale infrastrukturer. Lavterskelanlegg har en funksjon som

uformelle, inkluderende og nøytrale møteplasser og mestringsarenaer i lokalmiljøet. Eksempler på slike arenaer kan være skolegårder, utendørs treningsparker, skilekanlegg og sykkel- og skateparker. Det er i dag et behov for flere innendørs arenaer for egenorganisert aktivitet. Det er en målsetning å ivareta de som driver egenorganisert aktivitet ved å sikre at brukerperspektivet blir ivaretatt i planlegging og bygging av nye og rehabilitering av innendørs aktivitetsflater.

Strategiske mål:

- **7.1** Sikre god anleggsdekning og bærekraftig drift gjennom god planlegging, inkludert utvikling av eksisterende og nye anlegg for fysisk aktivitet.
- **7.2** Legge til rette for idrettsglede og livslang aktivitet ved å styrke breddeidretten og tilgjengeliggjøre flere arenaer for egenorganisert aktivitet.
- **7.3** Utnytte toppidrett og store arrangementer, som VM i Alpint, som inspirasjon og drivkraft for lokal kompetansebygging og rekruttering.

Tema 8: Kultur hele livet – Deltakelse og fellesskap

Kultur er en livslang reise som følger oss fra barndommens første møter med musikk og lek, gjennom ungdomstidens identitetskaping og voksenlivets samfunnsdeltakelse, til alderdommens behov for mening og innhold. For å skape et varmt og inkluderende Narviksamfunn, må vi legge til rette for at alle innbyggere – uavhengig av livsfase – har tilgang til meningsfulle kulturopplevelser og fellesskap. Dette inkluderer å støtte ungt initiativ gjennom prosjekter som "Unge Arrangører", og jobbe for arenaer for generasjonsmøter der unge og eldre kan lære av hverandre.

Utenforskap kan ramme i alle aldre; fra ungdommen som faller utenfor det organiserte foreningslivet, til den nyinnflyttede voksne som mangler nettverk, eller den eldre som opplever ensomhet. En aktiv livsfasepolitikk på kulturfeltet handler om å bygge broer, skape møteplasser på tvers av generasjoner og sørge for at kulturen er et verktøy for livskvalitet, mestring og tilhørighet gjennom hele livet.

Strategiske mål:

- **8.1** Sikre et mangfoldig kulturtilbud som fremmer aktivitet, tilhørighet og mestring gjennom hele livsløpet, fra oppvekst til alderdom.
- **8.2** Styrke unges medvirkning og initiativ ved å støtte kreative prosjekter og selvstyrte kulturaktiviteter.
- **8.3** Motvirke ensomhet og passivitet blant eldre gjennom tilrettelagte kulturtilbud og lavterskel møteplasser.

Tema 9: Frivillighet og Helse – Kraften i fellesskapet

Frivillig engasjement er en uvurderlig ressurs for folkehelsen. Som beskrevet i kommunens Helse- og Omsorgsplan, er en strategisk dreining mot forebygging og tidlig innsats helt avgjørende for å skape et bærekraftig samfunn. I dette bildet er kultur, idrett og frivillighet en svært viktig brikke. Arenaene og aktivitetene som tilbys utgjør et svært viktig ledd i de nederste og bredeste trinnene i kommunens innsatstrapp, og er avgjørende for å forebygge utenforskap, fremme mestring, sosial tilhørighet og god livskvalitet for alle innbyggere.

Narvik står i tillegg overfor en demografisk utvikling med en økende andel eldre, noe som forsterker behovet for å sikre et godt, bredt og helsefremmende aktivitetstilbud for denne gruppen. Kommunen er en aktiv part i dette arbeidet gjennom Frivilligsentralene og Aktivitetssenteret for eldre, som skaper helsefremmende og sosiale møteplasser.

Strategiske mål:

- **9.1** Anerkjennelse og bruke kultur og frivillighet som strategiske verktøy i folkehelsearbeidet for å fremme livskvalitet og forebygge utenforskap.
- **9.2** Styrke samhandlingen mellom helsesektoren og kulturlivet gjennom godt samarbeid og felles prosjekter.
- **9.3** Utvikle og støtte helsefremmende møteplasser som motiverer til fysisk aktivitet og sosial deltakelse for alle grupper.

Tema 10: Friluftsliv – Naturen som en viktig arena

Narviks unike og storslåtte natur er en av kommunens aller største ressurser. Friluftsliv er en sentral del av vår lokale identitet og en fundamental arena for folkehelse, livskvalitet og naturopplevelser. Arbeidet med å tilrettelegge for friluftsliv er forankret i kommunens "Temaplan for friluftslivets ferdselsårer". Som vertskommune for Midtre Hålogaland Friluftsråd har Narvik et særskilt ansvar og en unik mulighet til å være en pådriver for friluftsliv i hele regionen. Denne planen skal sikre at naturen er en tilgjengelig og bærekraftig ressurs for alle. Et godt samspill med grunneiere og frivillige organisasjoner er nøkkelen for å lykkes med dette.

Strategiske mål:

- **10.1** Sikre et sammenhengende, godt merket og tilgjengelig nettverk av ferdselsårer for friluftsliv i hele kommunen.

- **10.2** Styrke samarbeidet med Friluftsrådet, grunneiere og frivilligheten for å sikre bærekraftig forvaltning og tilrettelegging av naturen.
- **10.3** Bruke naturen aktivt som en arena for læring, folkehelse og inkludering ved å senke terskelen for bruk av nærfriluftslivet.

Litteraturliste og kunnskapsgrunnlag

- **Departementene.** (2021). *Bærekraft og like muligheter – et universelt utformet Norge 2021-2025*. Oslo.
- **Frivillighet Norge.** (2024). *Kartlegging av frivillige organisasjoner i Narvik kommune 2024: Utfordringer, muligheter og samarbeid*. Oslo.
- **Justis- og beredskapsdepartementet.** (2025). *Meld. St. 9 (2024–2025) Totalberedskapsmeldingen*. Oslo.
- **Kommunal- og distriktsdepartementet.** (2023). *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027*. Oslo.
- **KS.** (2022). *Hvordan utvikle lokal og regional kulturpolitikk? En veileder*. Oslo.
- **KS.** (2023). *Hvordan ivareta kunstnerisk frihet og samtidig drive en aktiv kulturpolitikk?* Oslo.
- **Kulturdepartementet.** (2021). *Meld. St. 18 (2020–2021) Oppleve, skape, dele — Kunst og kultur for, med og av barn og unge*. Oslo.
- **Kulturdepartementet.** (2018). *Stortingsmelding 8 - Kulturens kraft*. Oslo.
- **Kultur- og likestillingsdepartementet.** (2023). *Rom for deltakelse - regjeringens kulturfrivillighetsstrategi (2023-2025)*. Oslo.
- **Kultur- og likestillingsdepartementet.** (2024). *Alle inkludert! Handlingsplan for like muligheter til å delta i kultur-, idretts- og friluftslivsaktiviteter, 2024-2026*. Oslo.
- **Kulturlova.** (2007). *Lov om offentlige styresmakters ansvar for kulturverksemd (LOV-2007-06-29-89)*. Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2007-06-29-89>
- **Kulturtanken.** (2024). *(U)like muligheter: Barn og unges innspill om betydninger, barrierer og muligheter for deltakelse i kultur-, idretts- og friluftslivsaktiviteter*. Oslo.
- **Narvik kommune.** (2024). *Planstrategi 2024–2027*. Narvik.
- **Narvik kommune.** (2022). *Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2040*. Narvik.
- **Narvik kommune.** (2018). *Kulturplan Narvik 2018-2022*. Narvik.
- **Narvik kommune.** (2023). *Helse- og Omsorgsplan – Strategi mot 2035*. Narvik.
- **Narvik kommune.** (2025). *Innsatstrappen*. Narvik.
- **Narvik kommune, Enhet Kultur.** (2025). *Søknad Norges kulturkommune 2025*. Narvik.
- **Nordland fylkeskommune.** (2023). *Nye forgreininger - Kulturstrategi NFK 2023-2027*. Bodø.
- **Nordland fylkeskommune.** (2022). *Alle. Sammen. Ung inkludering i Nordland*. Bodø.
- **Norges offentlige utredninger.** (2025). *NOU 2025: 7 Musikklandet: Flerstemt musikkpolitikk for framtiden*. Oslo.
- **Regjeringen, KS og Frivillighet Norge.** (2022). *Fritidserklæringen*. Oslo.
- **Samfunnsøkonomisk Analyse.** (2024). *Kulturfeltets plass i samfunnsutviklingen. Rapport nr. 34-2024*. Oslo.